

Johan, Trijnie en Thijs
Neutel

In het Groningse Saaksum werkt de familie Neutel sinds een half jaar met het dynamisch voermodel. Het krachtvoerbruik nam af.

Aantal koeien:	97
Oppervlakte gras:	49,5 ha
Oppervlakte mais:	12,5 ha
Percentage meetmelk uit ruwvoer:	53

Thijs en Johan Neutel

Met sjobanden goede conservering en makkelijk werken

Silo voor tarwegistconcentraat Familie Neutel voert weer vers gras op stal

Geen beweidingsverliezen met opstallen

Dynamisch voeren verhoogt benutting ruwvoer bij familie Neutel met zeven procent

Koeien uitdagen met voer

De vuistregel 'twee kilo extra melk geeft recht op een kilo extra krachtvoer' is voor de familie Neutel uit Saaksum te kort door de bocht. Toen het dynamisch voermodel in de markt geïntroduceerd werd, waren zij dan ook een van de eerste deelnemers.

tekst Tijmen van Zessen

Ze staan in de provincie Groningen nede- gende in de rangschikking op melk- productie. Tijdens het laatste afgesloten boekjaar produceerden de 97 melkkoeien van Johan (58), Trijnie (53) en hun zoon Thijs (23) Neutel 10.010 kg melk met 4,45% vet en 3,55% eiwit (rollend jaargemiddelde).

Maar de verdienstelijke productie is niet de voornaamste reden om met de veehouders uit Saaksum te spreken, hun keuze om de koeien te voeren volgens het dynamisch voermodel van ASG des te meer. Voerleverancier Agrifirm integreerde de meest extreme vorm van saldogericht voeren in haar programma Agrifocus. 'Ik wil graag secuur voeren, noem mezelf wel eens een voerboer', zegt Johan Neutel.

Saldo maximaliseren

Secuur voeren betekent voor Neutel dat hij verder gaat dan het principe 'twee kilo melk geeft recht op een kilo krachtvoer', zoals dat op de meeste bedrijven in Neder-

land en Vlaanderen het geval is. 'Ons model redeneert andersom en tast af wat een koe met een extra kilo voer gaat doen. Toen we er in januari mee begonnen schrok ik wel even, de verbruikte hoeveelheid krachtvoer schoot met gemiddeld een kilo per koe per dag omhoog. Het programma daagde de koeien in feite uit. Al snel zakte de voergift weer langzaam terug; het extra krachtvoer leidde niet tot meer melk.'

Het dynamisch voermodel is een programma dat gebaseerd is op economie. Het richt zich op maximalisatie van het saldo en baseert zich op – de naam van het model zegt het al – variabele prijzen voor melk en voer. Is de melkprijs hoog, dan kan er langer extra krachtvoer verstrekt worden. Bij een lage melkprijs voert het systeem zuiniger. Dan is extra voer alleen nog lucratief als de koe reageert met een forse verhoging van haar melkproductie. Elektronische melkmeting per koe is derhalve een voorwaarde om met het programma te kunnen werken.

Per koe rekent het voermodel de optimale krachtvoergift uit. Neutel pakt het dieroverzicht erbij en wijst de bovenste koeien aan. 'Kijk, Grietje 203 produceert 47,6 kg melk met een krachtvoergift van zes kg en haalt daarmee een saldo van 9,81 euro per dag. Dina 197 haalt met evenveel krachtvoer een saldo van 10,35 euro per dag. Omdat zij in staat is efficiënter melk te maken krijgt ze een krachtvoeradvies dat twee kilo lager ligt. Voor ons is economie leidend; dit systeem past niet bij veehouders die per se streven naar tienduizend kilo melk.'

Na een aantal maanden ervaring met het systeem is de melkproductie met een kilo per koe gestegen en de krachtvoer-

gift per koe per dag met bijna een kilo gedaald. Het logische gevolg is dat de hoeveelheid krachtvoer per honderd kilo meetmelk daalde: verbruikten de koeien vorig jaar nog 26,03 kilo krachtvoer om honderd kilo meetmelk te maken, het afgelopen kwartaal daalde dit tot 22,46 kilo krachtvoer. 'De koeien zijn meer melk gaan maken uit ruwvoer', verklaart Neutel. Het percentage meetmelk uit ruwvoer nam toe van 46 naar 53 procent. Een gemiddeld bedrijf in Nederland scoort 44 procent.

In april produceerden de koeien van Neutel zelfs 56 procent van hun melk uit ruwvoer. 'Maar,' nuanceert Neutel, 'dat is deels een gevolg van vers gras voeren

op stal. Daar zijn we dit jaar, na enige jaren te zijn gestopt, weer mee begonnen. Het verhoogt de benutting van het gras en dat is bij de lage melkpreizen van dit moment erg welkom.'

Gezondheid niet onder druk

De lage melkprijs is voor Johan en Thijs Neutel geen reden om hun koeien te gaan weiden. 'We halen nu de hoogst mogelijke opbrengst van ons grasland omdat we beweidingsverliezen – gemiddeld vijftien procent – voorkomen.' De extra kosten voor loonwerk worden volgens Neutel alleen al door de effectievere benutting van drijfmest gecompenseerd.

De gezondheid van de koeien is ondanks

het scherpere voerregime niet onder druk komen te staan. 'De koeien zijn meer ruwvoer op gaan nemen en verloren geen conditie. Het is wel belangrijk te zorgen voor een zeer goed basisrassoen. Bovendien werkt het systeem de eerste maand na afkalven nog volgens een vaste norm. Pas daarna gaat het sturen volgens het model, waarbij er per dag maximaal een halve kilo voer meer of minder wordt verstrekt. Dit voorkomt dat bijvoorbeeld een tochtige koe ineens veel minder krachtvoer krijgt.'

Thijs Neutel vult zijn vader aan en stelt de kwaliteit van ruwvoer voorop. 'We gebruiken sjobanden op het plastic om de kuil af te dekken, dat werkt echt goed. En als de loonwerker klaar is met inkui- len, rijden wij nog een half uur extra op de kuil om het voer nog vaster te krijgen en de conservering te bevorderen.'

Zo 'revolutionair' als de familie Neutel de koeien voert, zo traditioneel betitelt zij de veeverbetering. Het SAP legt momenteel extra accent op exterieur omdat de klauwgezondheid een aandachtspunt op het bedrijf is. 'We gebruiken Bertil nu veel en melken naar volle tevredenheid vaarzen van Kian en Olympic. De vaarzen stonden afgelopen jaar gemiddeld op 103 lactatiewaarde.'

Tarwegistconcentraat

Johan en Thijs Neutel kunnen enthousiast vertellen over dynamisch voeren, maar houden een slag om de arm. 'Op het moment dat we startten met dit systeem zijn we ook tarwegistconcentraat gaan voeren. Dat kan deels een vertekend beeld geven. Het zou bijvoorbeeld mede de verklaring kunnen zijn van de hogere opname van het rantsoen, dat verder bestaat uit 13 kilo mais, 2 kilo stoomschillen en 1,5 kilo structuurrijke graskuil.'

Desalniettemin gaat het bedrijf zonder twijfel door met dynamisch voeren. 'Het saldo en de koe zijn leidend, de koe misschien nog wel meer', erkent Johan. |

Na introductie van dynamisch voeren daalde het krachtvoerbruik met een kilo per koe per dag